

Mehemed-Ali; postavil je več vojašnic, vzlasti pa je predelal in zlepšal poslopja na gradu.

Stanovalcev ima Kahira 374.838, kakor se je izvedelo po štetvi 3. maja 1882. leta.

Mnogovrstne novice.

* **Koliko se povžije piva.** Pivo postalo je v vseh civiliziranih deželah ena najpomembnejših stvari povživanja, s tem pa tudi najmočnejši vir dohodkov za države. Ni ga namreč predmeta davka, od katerega bi se, kakor od piva — plačevalo v Evropi in pa severni Ameriki, 300 milijonov gold. davka. V Avstro-Ogerski izrekoma znašal je l. 1884. davek od piva 24 milijonov gold. Avstro-Ogerska z všteto Bosno in Hercegovino izdelala je l. 1884. piva: 13,037.501 hektolitrov; prejšnje leto le 12,424.636 hektolitrov. Natančna svota l. 1884. v Avstro-Ogerski od piva plačanega davka pa znaša 24,103.585 gold., prejšnje leto pa le 22,921.778 gold.

V vsi nemški državi izdelalo se je v tistem času 41,211.691 memo 39,323.668 ali za 1,888.023 hektolitrov piva več, kot v prejšnjem letu in od tega plačalo se je davka 65,068.915 mark. Na Bavarskem izdeluje se primeroma največ piva, namreč 12,603.991 hektolitrov. V Nemško vpeljana pivo znašalo je 108.002, izpeljano pa 1,079.965 hektol., memo 994.914 hektolitrov prejšnjega leta.

V vseh evropskih državah je 64.112 pivarn, v katerih se je izdelalo skupaj 148,856.192 hektolitrov piva, od katerega se je skupaj davka plačalo 248,855.926 gl.

Naši dopisi.

Iz Gorice 30. avg. (Izv. dop.) Pretekli teden so se zbrali dobro uro daleč od Gorice na slovenskih tleh pri slovenskem krčmarji mladi laški gospodiči, večinoma vseučiliščniki na počitnicah, ker je bila nameravana veselica za 2. dan avgusta, so bili domači fantje razobesili avstrijsko in slovensko zastavo ravno na vrtu iste krčme. Ali slovenska zastava ni dala gospodičem pokoja, šli so na drvo ter so vrgli 2krat ob tla slovensko zastavo, med tem so pa razsajali, zasramovali Slovence in so neki vpili: „Avstria mori! Evviva il re d'Italia“ itd. To se pravi: Smrt Avstriji, živi kralj italijanski! Kaj ne, nadepolna mladina? In med to mladino je bil celó sin tukajšnjega predsednika c. k. okrožne sodnije! Ker je prišlo par teh gospodov nekoliko okrvavljenih domu, pride stvar tudi pred sodnijo. Upamo pa, da se dobi zato tako mesto, kjer se ne bo bati pristranosti; potem se gotovo razkrije marsikaj, kar Irredenta tako rada prikriva, kedar ji gre za kožo. (Konec prih.)

Iz Gornjega Kašlja 28. jul. (Raznoterosti.) Strnena žetev je dokončana, našelo se je malo, komaj tretjino od lani; posebno rži je malo. Bog nas je toče obvaroval, a sedaj nam suša preti. Trava se je začela uže sušiti, močno bi potrebovali dežja. Fižola ne bo, ker mu odpada cvetje in tudi krompir se suši in vene. Kaj bo za otavo? Sena so nekateri še več nakosili kot lani ali otave ne bode večidel skoraj nič; po gričih se je uže posušila.

Treba bode plačati davke, delavce in med desetimi bi skoraj rekel, ni enega, da bi ne bil naredil uže dolga na novino, ta pa tako slabo obeta. Kaj bode? Treba bo prodati živino, vsaj družega tako ne bo za prodaj. In ubogi kmetič ostal bode v tisti kamižoli, kakor je bil lani, če ne bode še slabša, in nekaj dolga bode več

na posestvu. Kdor ima gozd, ga do čistega iztrebi, kaj pa bo, kedar še tega ne bo? Morebiti bode kdo zasadil nov mlad les? O, kaj še! Komu pa to tudi pride na misel in če bi mu tudi prišlo, saj se nihče ne briga za to. Vsaj še sadnega drevja ne nasadi nihče toliko, kolikor bi ga lahko. Nihče nima pravega veselja, ker povsod manjka potrebnega poduka. Hvala Bogu, obrača se tu nekaj na bolje, ker gosp. učitelj Kavčič podučuje mladino po moči v sadjereji. Bog daj tu svoj blagoslov. Krivčev.

Iz Ljubljane. — „Ljublj. Listu“ zdi se naš spisek v zadnji številki z naslovom „Čehi pa Slovenci“ nejasen, hočemo mu tedaj dodati še par besedi: Pred vsem zdi se nam, da naše vrste niso nejasne gledé preteklosti, ker ravno predmet, nad katerem se spodtika „Lj. L.“, je preznan, in nam je znanega še marsikaj iz prav prvotnih virov, toda ker nam nikakor ni bil in ni namen očitati in razpor širiti, zato smo v preteklost posegli v toliko, da smo s kratkimi potezami označili velike napake, ki so se godile zadnji čas v našem taboru. Kazali smo tudi dosti določno, kedo jih je zakrivil, za to nam priča odgovor „Lj. Lista“ sam.

Kam pa merimo in kaj nameravamo gledé prihodnosti, tega morebiti nismo razložili dosti nadrobno, v kratkem obrisu pa načrtali smo tudi to, kar mislimo, da je v bližnji prihodnosti trepa storiti naši stranki na Kranjskem.

Kazali smo na izgled Čehov. Kazali smo, kako in zakaj narašča moč konservativne stranke v kuriji češkega velikega posestva. Gledé naših razmer, ki so nam pri predzadnjih volitvah kazale skoraj popolno ravnotežje med narodno-konservativno in pa nemško-liberalno stranko, označili smo kot naglavno napako onih, ki so to zakrivali, da so se naši dosedaj zmiraj zvesti zavezniki iz kurije velikega posestva brez vsakega veljavnega vzroka odbacnili od nas. Narod naš spozna to napako, in ne dvomimo, da jo bo popravil pri prvi priliki. — Jeli pa to napako spoznajo tudi oni, ki so jo zakrivali? — Ako so naše zadnje ali prejšnje opazke nekoliko pripomogle k onemu spoznanju, tedaj dosegle so svoj namen.

Kazali smo dalje na izgled Čehov, kako strogo varujejo disciplino v mogočni svoji stranki, pokazali smo, kako postopajo zoper one, ki rušijo disciplino.

Vprašamo lahko vsakega rodoljuba in le en sam odgovor gotovo dobimo povsod, da se tako dalje ne more in sme več postopati pod zastavo naše narodne stranke, ako nočemo biti v posmeh nasprotnikom našim, ako nočemo ugodnejše dobe, v kateri si nabirajo, na pr. Čehi zaklade za slabeje prihodnje čase, ako nočemo te ugodne dobe zgubiti popoluoma s praznim osebnim prepričanjem v pogubni neslogi.

Izvoljeni zastopniki našega naroda, naš klub in kedar ga ni izvrševalni odbor, morajo v prihodnje še odločnejše in za vsako ceno varovati narodno disciplino.

Ako bi tako početje, tako motenje narodove volje, tako razdvojevanje naše stranke njeni zastopniki z ramami majaje odobraval, pripravljali bi s tem pota popolnemu razpadu naše stranke, razglasila bi se anarhija in zato rekli smo v zadnjem listu, da se mora izrezati bolni del, — sicer je boljši, da odstopijo oni, ki imajo sedaj pravico in dolžnost skrbeti za blagor našega naroda.

Izvrševalni odbor spoznal je med volitvami svojo dolžnost, svojo veliko odgovornost nasproti narodu, v čegar imenu je delal. Polno prepričanje imamo, da je izvrševalni odbor svojo nalogo vestno izpolnil in opraviči se za to lahko pred vsem svetom, ni se oziral na osebe, ampak hladno je računal z danimi razme-

rami, in stranka naša storila bi bila lep korak naprej. Povsod zmagali bi bili sijajno, v složnem postopanju mogoče bi nam bilo ravno na dolenjskih voliščih odpraviti one napake, katere so nam zasejali tam doli naši sovražniki, zaupajoč drug drugemu, mogli bi bili v slogi doseči mnogo, mnogo — tako pa našla je naša narodna stranka pri rušitelju naše sloge pomočnika, katerega bi se ne bila mogla nikdar nadejati. Prisiljena je bila k boju z njim. Pa pustimo preteklost, brezvspešno bi bilo očitjanje. Glejmo v prihodnost.

Tako ne sme dalje ostati. Narodna stranka mora skrbeti, da narodova volja zopet zadobi veljavo. Napake, katere so se godile v našo veliko škodo, morajo se, v kolikor to sploh mogoče, popraviti.

Želimo in upamo, da oni, ki so jih zakrivili, vsaj iz očitvidnih nasledkov spoznajo — upamo, da spoznajo vsaj svojo dolžnost, ne vtikati se zoper stranko in v škodo stranke, katera se je do sedaj skazala za njihovo zvesto podpornico.

Kar hočemo, izrečeno je tedaj v malih besedah: Očigled ugodnemu splošnemu položaju in velikih duševnih in gmotnih teženj našega naroda je dolžnost narodne stranke, kar prej popraviti napake, storjene pri zadnjih volitvah, v ta namen pomagati je na dan narodovi volji, v klubu narodnih zastopnikov vpeljati je strogeja disciplina, da se tako povrne rušena sloga.

Vsak rodoljub naj pripomore, da se to doseže, ker le tako smemo senadejati združeni z drugim slovenskim svetom in s pomočjo naših naravnih zaveznikov boljše prihodnosti.

To so naše želje! Ali se bodo spolnile? — Bog vé! Doživeli smo uže neverjetne stvari, upajmo, da bi jih vsaj še več ne!

Dostavek. Tudi včerajšnji „Lj. List“ št. 175 prizadeva si dokazati, v dolgem članku ovreči načela izražena v spisu „Novic“ pod naslovom „Čehi pa Slovenci“. Prav odveč bi bilo, takemu dokazovanju odgovarjati obširneje, ker ni se nam bati, da bi bilo ono dokazovanje le enega čitatelja prepričalo:

- a) da bi bila naša zadnja volitev v dolenjskih mestih v resnici izraz narodove volje;
- b) da bi se vsled te volitve ne bil odbacnil od narodne stranke grof Margheri in ž njim mnogo naših velikih posestnikov, in da je to ravnanje dalo še za daljno prihodnost nasprotnikom našim večino v velikem posestvu;
- c) da bi ta volitev ne bila silovito oslabila naše narodne stranke, razdvojila naroda in njegovih zastopnikov med saboj in pa, kar bi moralo vsaj „Lj. L.“ še bolj pri srcu biti, razdvojila tudi naroda in zastopnika naše deželne vlade.

Ako bi nam vse to „Lj. L.“ mogel ovreči, potem bomo morebiti razumeli deloma njegovo pisavo. Ako pa to ne, moramo pa še zmiraj vprašati glasilo vlade, katero bi moralo prijazno biti svojim prijateljem: Čemu nam je bilo vsega tega treba, in kako je mogoče s takim postopanjem koristiti naši narodni stvari? Le učimo se pri Čehih!

— Za župana kranjskega mesta izvoljen je zopet velezaslužni dosedanji župan gospod Karol Šavnik, za svetovalce pa gospodje: Pavšler, Sajovic in Dolenc.

— Pedesetletnico svojega mašništva obhaja prihodnjo nedeljo dne 9. t. m. v ljubljanski uršulinski cerkvi prečastiti gospod monsignor Mihael Potočnik, duhovnik pri Ursulinkah. Jubilant rojen je v Kropi dne 27. septembra 1809. in je bil za mašnika posvečen dne

2. avgusta 1835. l. Čestitamo gospodu zlatomašniku in želimo mu še mnogo srečnih let!

— *Imenovanja.* Dr. Adalb. Gertscher, c. kr. okrajni sodnik v Mariboru l. breg Drave, postal je državni pravdnik v Celji. C. kr. sodnijski pristav Karol Nadamlenski v Celji, postal je pravdnika namestnik v Ljubnem. C. kr. okrajni sodnik Janez Kastelic v Laškem trgu, postal je sodnijski svetnik v Gradci. C. kr. okrajni sodnik Lovro Ulčar v Radovljici, in c. k. sovetniški tajnik Franc Lulek v Celji, imenovana sta za sodniška svetnika v Celji. C. k. sodnijski pristav Karol Dejak v Trstu, postal je okrajni sodnik v Podgradu, sodn. pristav Šimen Lettich pa okrajni sodnik v Voloski, kjer je okrajni sodnik Visintini prestavljen na lastno željo v Poreč. C. k. okrajne sodnije pristav dr. Kušar prestavljen je po lastni želji iz Št. Mohorja v Briže.

— *Letno poročilo čveterorazredne ljudske šole v Postojni* kaže nam, da je na tej šoli podučevalo z vštetim vodjem šest učiteljev. Šolo obiskavalo je 343 učencev in učenk, izmed katerih je bilo za prestop v višji razred sposobnih spoznanih 207, izmed teh bilo je pohvaljenih 43. V sadjereji pa so se odlikovali: štirje učenci četrtega in trije učenci tretjega razreda.

Iz zahvale, sprejete v letno poročilo, razvidimo, da je prečastiti gosp. dekan Janez Hofstetter daroval za šolsko zastavo krasen in dragocen trak z napisom: „V spomin obletnice bivanja presv. Cesarja v Postojni l. 1883.“, in da je dalje izročil šolskemu voditelju lepo sliko knezo-vladike ljubljanskega. Šolski vodja je nadučitelj g. Janez Thuma, katehet pa častiti g. Ivan Lavrenčič, poleg teh pa še dva učitelja in dve učiteljici.

— † Gosp. Luka Aleš, župnik na Preski pri Medvodah, umrl je minulo nedeljo in je bil danes pokopan.

— „Slavec“, del. pevsko društvo, napravilo je minulo nedeljo svoj prvi izlet na Bled. Prepevaje mudil se je v Lescah, pri Petranu, na Bleškem otoku, na Gradu in po jezeru prepevajoč kazal je mnogobrojnim gostom tudi s petjem, da bivajo na slovenskih tleh.

— Dežja težko pričakovanega dobili smo, hvala Bogu, dve noči zaporedoma v Ljubljani in okolici prav obilno. Travniki in polje, ki je uže škodo trpelo vsled suše, se zopet oživlja. Povsod čuje se le en glas: Hvala Bogu!

— *Krajcarska podružnica „Narodnega Doma“* prav krepko napreduje, kajti razposlala je uže poverjeniških knjižic za 50.000 udov. Posebno pohvalno nam je omenjati mesta Kranja, v katerem se plačuje blizo 3000 mesečnih krajcarskih doneskov. Trdno smo prepričani, da dobimo v kratkem tudi iz drugih slovenskih mest in trgov enako veselih vesti, ter da ne bode hotelo zastati nobeno slovensko mesto ali trg v spolnovanju svojih narodnih dolžnosti. V novič pa pozivljamo vse zavedne narodnjake, da nas podpirajo s tem, da se mnogobrojno oglašé poverjeniki podružnice. Nikar naj se nikdo ne zanaša na družega ter naj se le brzo oglasi, kajti več ko je poverjenikov, toliko lepše bode uspeh, toliko hitreje bode dosežen naš lepi namen. V spodbudo naj nam bodejo Slovenci, živeči v ptujini, koji so se oglasili na prvi oklic kot poverjeniki za Dunaj, Reko, Lienc na Tirolskem, Ljubno itd. ter v posnemanje naj nam bodejo slovenski delavci v Seegraben-u na Zgornjem Stirskem, ki plačujejo nad 100 mesečnih doneskov, koje si pritrčajo od težko zaslužene dnine. Torajna delo rojaki! Oglašajte se takoj za poverjenike

in zahtevajte poverjenjskih knjižic z enkrajcarskimi ali pa desetakrajcarskimi markami pod naslovom:

„Krajcarska podružnica „Narodnega Doma“
(Dr. Jos. Štaré)

v Ljubljani.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Višji državniki začeli so se nekaj živahnije premikati: Grof Kalnoky podal se je v Išel k cesarju, ravno tako grof Taaffe, cesar sam podá se dne 7. t. m. v Innsbruck, kjer je shod avstrijskih strelcev, potem obišče naš cesar nemškega cesarja, kasneje snideta se naš cesar in ruski car, pa prej še grof Kalnoky in knez Bismark. Vse to gibanje je letos bolj pomenljivo, kakor sicer, ker ne smemo si prikrivati, knez Bismark bolj in bolj razodeva svoje namene, kako „draga“ mu je naša država. Brez ovinkov izreka, da hoče ožjo trgovinsko zvezo z našo državo — državno-pravna zveza nastajala bi po tem in na taki podlagi pod njegovo brezozirno-zgrabljivo roko sama. Nekateri velikonemški časniki zahtevajo to uže z žuganjem. In ako si ogledamo glasove časnikov iz nemškega cesarstva o veleizdajskem početju naših nemško-českkih Knotzašov, zapaziti je lahko, da je vse velikonemčevanje prav voda na Bismarkov mlin. Samo katoliško-konservativni listi na Nemškem odločno obsojajo naše nemške irredentovce. Posebno pomenljivo pa je, da naši polu-uradni listi ne vedó črhniti nobene besedice takim ljudem nasproti. — Navajeni smo sicer tudi pod sedanjo vlado videti, da je nekaterim nemškim krogom dopušeno vse, toda dobro tudi vemo, da naš vladar sam ojstrim okom opazuje vse to veleizdajsko gibanje, opazuje tudi korake zgrabljivega nemškega kneza. To pojasnuje nam tudi nenavadno živahno gibanje v bližini cesarjevi. — Čez nekaj tednov razjasnilo se bode marsikaj v državnem zboru in kasneje v delegacijah.

Zadnja poročila o začetku državnega zbora potrjujejo, da se prične zborovanje v drugi polovici meseca septembra, — in tako se trdi sedaj, — našli bodo poslanci na svojem mestu tudi še ministra Conrada, ker — tako se poroča dalje — se hoče vlada prej dogovoriti z zborovo večino o njegovem nasledniku.

Tirolska. — Ta petek večer pride cesar v Innsbruck k shodu avstrijskih strelcev. Med vhom bodo do-

tične ceste po mestu bengalično razsvitljene. Drugi dan jutraj po ogledovanji vojaštva sprejel bo cesar ob 10. uri jutraj deputacije. Popoludne ogleda si cesar državno obrtno šolo in cerkev sv. Nikolaja, zvečer je bakljada. Dne 9. bo cesar jutraj pri poljski maši strelcev, opopoludne šli bodo strelci memo cesarjega dvora, ob 4. uri popoludne obišče cesar slavnostni prostor strelcev. Ob 8. uri zvečer pa se vrne cesar v Išel.

Praga. — Trgovinska zbornica praška storila je svoje sklepe o zahtevah ceske gledé narodne banke, med drugim zahteva pomnoženje kapitala praške bankine podružnice nekaj vpliva pri vodstvu, in tudi češčino na bankovcih. — Prav neprijetno osupnilo je tukajšnje narodne kroge, da sta se glasila ogerske in avstrijske vlade soglasno in odločno izrekla zoper te zahteve. Iz tega vprašanja znajo tudi vladi nastati resne zapreke.

Nemška. — Knez Bismark nahaja tudi pri Francoski nekaj povoda, Nemško še bolj oborožiti oziroma pomnožiti vojaštvo. Ker se je na Francoskem začelo govoriti o pomnoženji konjištva za izhodno mejo proti Nemški, je to Bismarku pravi izgovor, kakor nalašč, povekšati oboroženo nemško armado. Videti je, da Bismark čuti, ako bi sedaj hotel še na katero stran poseči, da tega Francoska gotovo ne, skoraj gotovo pa tudi druge države ne bodo mirno gledale, ker jim je uže obstanek sedanje Nemške vsem nevaren.

Španjska. — Kolera se širi bolj in bolj enako po številu obolelih, kakor gledé krajev, po katerih se razširja. Sedaj oboleva jih na dan uže blizo po 4000 in umira po 11—1200 oseb. Okužene so tudi uže tri province na francoski meji. Do 31. dne julija obolelo jih je po vsi Španjski 114.714 oseb, umrlo pa 34.003. Prikazala se je kolera zadnje dni tudi v Marseillu na Francoskem, kjer je vlani najbolj razsajala. Zato je pomorska zveza s tem mestom in drugimi mesti na bregovih nadzemeljskega morja skoraj pretrgana.

Žitna cena

v Ljubljani 29. julija 1885.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 50 kr. — banaške 7 gold. 52 kr. — turšice 5 gold. 50 kr. — soršice 6 gold. 53 kr. — rži 5 gold. 4 kr. — ječmena 4 gold. 87 kr. — prosa 5 gold. 85 kr. — ajde 5 gold. 4 kr. 87 ovsa 3 gold. 36 kr. — Krompir 3 gold. — kr. 100 kilogramov.

Volilci gorenjskih kmetskih občin!

Prevzvišeni gospod grof Karol Hohenwart, kakor Vam je sam naznanil, prevzame poslanstvo ljubljanskega mesta.

Vsled tega si boste dne **6. avgusta t. l.** na mesto njega izbrali družega poslanca za državni zbor. Povprašani volilni možje, katerega da si zdaj želé, izrekli so se z veliko večino za gospoda kneza

Ernesta Windischgrätza,

o katerem je sploh znano, da je dober katoličan, pravi avstrijski domoljub, pa tudi prijatelj naše dežele in našega naroda in zastopnik narodne ravnopravnosti.

On je bil tudi v preteklem državnem zboru zvest član grof Hohenwartovega kluba in vselej v prijateljskem soglasji z drugimi našimi državnimi poslanci.

Niti najmanjše dvombe ni, da se bo on tudi v prihodnje neomahljivo držal ravno teh načel.

Centralni volilni odbor Vam toraj z ozirom na izrečene želje večine volilcev in prepričan, da je njih zaupanje po dosedanjih skušnjah popolnem opravičeno, z dobro vestjo priporoča, da volite vsi soglasno gospoda kneza

Ernesta Windischgrätza

svojim državnim poslancem.

V Ljubljani dne 1. avgusta 1885.

Centralni volilni odbor.